

Puolivuosikatsaus

2019

S

a

a n

m

o

SANOMA OYJ, PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1.–30.6.2019

Vakaa operatiivinen liikevoitto sekä toisella vuosineljänneksellä että ensimmäisellä vuosipuoliskolla

Q2 2019

- Liikevaihto laski hieman 353 milj. euroon (2018: 363). Vertailukelpoinen liikevaihdon kehitys oli -2 % (2018: -1 %).
- Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja pysyi vakaana ja oli 81 milj. euroa (2018: 82).
- Liikevoitto oli 73 milj. euroa (2018: 71). Liikevoiton muutos johtui pienemmistä vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä, jotka olivat yhteensä -5 milj. euroa (2018: -9). Hankintamenojen poistot olivat 3 milj. euroa (2018: 2).
- Operatiivinen osakekohtainen tulos oli 0,33 euroa (2018: 0,33).
- Osakekohtainen tulos oli 0,31 euroa (2018: 0,28).
- Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen oli 2,2 (2018: 2,1) mukaan lukien IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus, joka oli +0,5.
- 17. huhtikuuta Sanoma ilmoitti Hollannin kilpailuviranomaisen tekemän osana vakiintunutta toimintamalliaan jatkoarvion Iddink-yritysososta ennen lopullista päätöstään asiassa. Sanoma arvioi, että yritysosto saadaan päätökseen vuoden 2019 kolmannen vuosineljänneksen loppuun mennessä.
- 28. kesäkuuta Sanoma ilmoitti kasvattaneensa omistusosuutensa luokiteltuja ilmoituksia julkaisevassa Oikotie Oy:ssä 90 %:sta 100 %:iin.

H1 2019

- Liikevaihto laski hieman 602 milj. euroon (2018: 625). Vertailukelpoinen liikevaihdon kehitys oli -3 % (2018: -3 %).
- Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja pysyi vakaana ja oli 91 milj. euroa (2018: 92). Vastaava liikevoittoprosentti oli 15,1 % (2018: 14,8 %).
- Liikevoitto oli 85 milj. euroa (2018: 79). Liikevoiton muutos johtui pienemmistä vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä, jotka olivat yhteensä -1 milj. euroa (2018: -9) ja sisälsivät Mood for Magazinesin myymisestä saadun myyntivoiton. Hankintamenojen poistot olivat 6 milj. euroa (2018: 4).
- Operatiivinen osakekohtainen tulos oli 0,34 euroa (2018: 0,35).
- Osakekohtainen tulos oli 0,35 euroa (2018: 0,30).
- Vapaa rahavirta oli -41 milj. euroa (2018: -43). IFRS 16 -standardin käyttöönotto paransi vapaata rahavirtaa 12 milj. eurolla, mutta parannuksen kumosi suurelta osin Belgian lopetettuihin toimintoihin liittyneen vuokrasopimuksen loppusuoritus.
- 4. helmikuuta Sanoma allekirjoitti 550 miljoonan euron syndikoidun rahoitus sopimuksen.
- 14. helmikuuta Sanoma ilmoitti myyneensä hollantilaisen LINDA.-aikakauslehteä kustantavan Mood for Magazinesin. Kauppa saatiin päätökseen helmikuun lopussa.

Näkymät vuodelle 2019 (ennallaan)

Vuonna 2019 Sanoma odottaa konsernin vertailukelpoisen liikevaihdon olevan vuoden 2018 tasolla ja operatiivisen liikevoittoprosentin ilman hankintamenojen poistoja olevan noin 15 % (2018: 15,7 %).

Näkymät perustuvat olettamukseen, että kuluttajien luottamus ja mainosmarkkinat Hollannissa ja Suomessa ovat vuoden 2018 kaltaisella tasolla. Näkymiin ei sisälly olettamuksia liittyen suunniteltuun Iddinkin yritysostoon (julkistettu 11.12.2018), joka on arvioitu saatavan päätökseen vuoden 2019 kolmannen vuosineljänneksen loppuun mennessä.

IFRS 16 käyttöönotto

Sanoma on ottanut uuden IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019 ja laatii taloudelliset raporttinsa sen mukaisesti Q1 2019 osavuositarkastuksesta alkaen. IFRS 16 -standardin mukaan vuokralle ottajan tulee kirjata kaikki vuokrasopimuksensa varoihin ja velkoihin lukuun ottamatta 12 kuukauden pituisia tai lyhyempiä vuokrasopimuksia tai vuokrasopimuksia, joiden arvo on vähäinen. Sanoma-konsernin vuokrasopimukset liittyvät enimmäkseen toimitiloihin ja autoihin.

Sanoma käyttää standardin soveltamisessa yksinkertaistettua menetelmää (modified retrospective), joten vuoden 2018 lukuja ei ole oikaistu. Alla olevassa taulukossa on yhteenveto IFRS 16 -standardin käyttöönoton merkittävimmistä tasevaikutuksista 30.6.2019. Lisäksi vaikutuksia tarkastellaan tämän osavuositarkastuksen vastaavissa kohdissa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus Sanoman liiketoiminnan rahavirtaan oli 6 milj. euroa ja rahoituksen rahavirtaan -6 milj. euroa vuoden 2019 toisella vuosineljänneksellä sekä vastaavasti 12 milj. euroa ja -12 milj. euroa vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton tasevaikutus

	30.6.2018	31.12.2018	30.6.2019	IFRS 16 - vaikutus 30.6.2019
Nettovelka, milj. euroa	472,8	337,8	578,0	178,8
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen	2,1	1,4	2,2	+0,5
Omavaraisuusaste	36,6 %	44,7 %	37,2 %	4,6 %-yks.

Lisätietoa IFRS 16 -standardin käyttöönotosta on Laadintaperiaatteissa s. 22.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Sanoma esittää taloudellisessa raportoinnissaan tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja, jotka eivät perustu IFRS:ään (vaihtoehtoiset tunnusluvut). Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät sisällä tiettyjä ei-operatiivisia tai ei-rahavirtaperusteisia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, ja niiden tarkoituksena on kuvata liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantaa vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tule pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin.

Sanoma esittää operatiivisen liikevoiton ilman liiketoimintojen hankintamenojen kohdistamisesta aineettomiin hyödykkeisiin aiheutuvia arvonalennuksia ja poistoja (lyhennettynä operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja) sekä vastaavan liikevoittoprosentin vaihtoehtoisena tunnuslukuna taloudellisessa raportoinnissaan Q1 2019 osavuositarkastuksesta alkaen. Sitä käytetään perustana myös Sanoman vuoden 2019 näkymissä.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa Sanoma.com. Täsmäytyslaskelmat esitetään tämän raportin s. 18. Keskeisten IFRS-tunnuslukujen ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat esitetään s. 35.

Avainlukuja

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	Muutos	H1 2019	H1 2018	Muutos	2018
Liikevaihto	353,4	362,9	-3 %	601,6	624,5	-4 %	1 315,4
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	80,8	82,2	-2 %	90,9	92,4	-2 %	206,2
Prosentti	22,9 %	22,6 %		15,1 %	14,8 %		15,7 %
Liikevoitto	72,7	70,6	3 %	84,6	79,0	7 %	168,5
Tilikauden tulos ¹⁾	50,0	68,0	-26 %	57,4	62,9	-9 %	125,6
Vapaa rahavirta ¹⁾	0,1	1,6		-41,2	-42,8	4 %	108,9
<i>IFRS 16 -standardin vaikutus</i>	5,7			11,9			
Omavaraisuusaste ¹⁾				37,2 %	36,6 %		44,7 %
Nettovelka ¹⁾				578,0	472,8	22 %	337,8
<i>IFRS 16 -standardin vaikutus</i>				178,8			
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen ¹⁾				2,2	2,1	4 %	1,4
<i>IFRS 16 -standardin vaikutus</i>				0,5			
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna				4 365	4 420	-1 %	4 463
Operatiivinen osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,33	0,33	-1 %	0,34	0,35	-3 %	0,83
Operatiivinen osakekohtainen tulos, euroa ¹⁾	0,33	0,34	-1 %	0,34	0,36	-6 %	0,84
Osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,31	0,28	10 %	0,35	0,30	17 %	0,68
Osakekohtainen tulos, euroa ¹⁾	0,31	0,41	-26 %	0,35	0,38	-7 %	0,76
Osakekohtainen vapaa rahavirta, euroa ¹⁾	0,00	0,01	-92 %	-0,25	-0,26	3 %	0,67
<i>IFRS 16 -standardin vaikutus</i>	0,03			0,07			

¹⁾ Sisältäen jatkuvat ja lopetetut toiminnot vuonna 2018. Lopetetut toiminnot käsittävät Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman, joka myytiin 29.6.2018. Lisätietoja lopetettujen toimintojen taloudellisesta tuloksesta on saatavilla vuoden 2018 tilinpäätöstiedotteen s. 36.

Jatkuvien toimintojen tilikauden tulos oli 46 milj. euroa kaudella Q2 2018 ja 50 milj. euroa kaudella H1 2018.

Toimitusjohtaja Susan Duinhoven:

”Olemme tyytyväisiä niin Sanoma-konsernin kuin kaikkien liiketoimintayksiköidemmekin hyvänä jatkuneeseen kehitykseen vuoden 2019 ensimmäisellä puoliskolla.

Learningin liikevaihto pysyi ensimmäisellä vuosipuoliskolla edellisen vuoden tasolla. Toimintamarkkinoillamme ei toteuteta merkittäviä opetussuunnitelmauudistuksia tänä vuonna, minkä vuoksi markkinoiden odotetaan pysyvän kutakuinkin vuoden 2018 tasolla. Olemme hyvissä asemissa kolmannen vuosineljänneksen huippusesonkia varten. Sen merkitys on viime vuosina kasvanut toimitusketjun optimoinnin ja digitaalisten oppimateriaalien osuuden kasvun myötä. Odotamme saavamme Iddinkin yritysoston päätökseen kolmannen vuosineljänneksen loppuun mennessä. Liiketoiminnan kehittämisohjelma ”High Five” eteni suunnitelmienne mukaisesti ja odotamme sen hyötyjen näkyvän varsinkin toisella vuosipuoliskolla.

Media Finlandin liikevaihto ja tulos kasvoivat toisella vuosineljänneksellä pääosin aiempien yritysostojen ansiosta. Näistä tärkeimpiä olivat Suomen suurin rock- ja metallimusiikkifestivaali Rockfest ja vuosi sitten hankittu Suomen Tietotoimisto (STT). Lisäksi mainosmyynti kehittyi hyvin osittain huhtikuussa järjestetyistä eduskuntavaaleista ja toukokuussa järjestetyistä EU-vaaleista johtuen. Olemme tyytyväisiä siihen, että Ruutu+:n ja Helsingin Sanomien tilausmäärät ja tilausmyynti ovat jatkaneet kasvuaan. Tulos ei kehittynyt yhtä hyvin kuin liikevaihto pääosin siksi, että yrityskauppasopimukseen perustuen Rockfestillä ei vielä tänä vuonna ollut positiivista tulosvaikutusta, ja STT teki nollatuloksen.

Vaikka liiketoimintamme kehittyi ensimmäisellä vuosipuoliskolla hyvin, medialiiketoiminnan nykyinen toimintaympäristö oli etenkin Suomessa suhteellisen haastava, emmekä odota siinä tapahtuvan loppuvuoden aikana merkittäviä muutoksia.

Media Netherlandsin raportoidussa liikevaihdossa ja operatiivisessa liikevoitossa näkyivät selvästi viimeisen yhdeksän kuukauden divestoinnit – LINDA.-aikakauslehti, Belgian sisältömarkkinointiliiketoiminta, Head Office, ja Home Deco -verkkokauppaliiketoiminta. Samanaikaisesti vertailukelpoisen liiketoiminnan kehitys oli kuitenkin vakaata ja vastasi odotuksiamme. Verkkouutispalvelumme NU.nl:n vuosineljännes oli jälleen vahva sekä käyttäjämäärällä että myynnillä mitattuna. Ensimmäisen vuosipuoliskon aikana NU.nl:n myynti kasvoi 16 %. Aikakauslehtien arvonnalisäveron korotus, joka tuli voimaan 1.1., vaikutti edelleen levikkimyyntiin. Datamarkkinointi- ja ostohyvityspalvelu Scoupyn liikevaihto oli edellistä vuotta matalampi tuotevalikoimaan tekemiemme muutosten vuoksi. Onnistuimme edelleen hyvin kustannusten hallinnassa, mikä lievensi alhaisemman liikevaihdon vaikutusta kannattavuuteen.

Näkymämme vuodelle 2019 pysyvät ennallaan. Keskitymme edelleen liiketoimintamme kasvattamiseen myös synergioita tuovien, olemassa olevia liiketoimintojamme täydentävien yritysostojen kautta, ja tavoitteenamme on maksaa kasvavaa osinkoa.”

Tuloskehitys Q2 2019

Konsernin liikevaihto laski hieman 353 milj. euroon (2018: 363). Aiemmat yritysostot kasvattivat Media Finlandin liikevaihtoa. Learningin liikevaihto laski hieman johtuen myynnin vaihtelusta vuosineljännesten välillä. Yritysmyyntien seurauksena Media Netherlandsin liikevaihto laski, kun taas vertailukelpoinen myynnin kehitys oli suhteellisen vakaata. Konsernin vertailukelpoinen liikevaihdon kehitys oli -2 % (2018: -1 %).

Liikevaihto segmentteittäin

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	Muutos
Learning	105,4	108,3	-3 %
Media Finland	154,5	146,2	6 %
Media Netherlands	93,6	108,4	-14 %
Muut toiminnot	-0,1	-0,1	-63 %
Yhteensä	353,4	362,9	-3 %

Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja pysyi vakaana ja oli 81 milj. euroa (2018: 82). Media Finlandin tulos parani jonkin verran, kun taas Learningin ja Media Netherlandsin tulokset heikkenivät hieman.

Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja segmentteittäin

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	Muutos
Learning	43,3	44,5	-3 %
Media Finland	20,1	19,3	4 %
Media Netherlands	19,6	20,3	-3 %
Muut toiminnot	-2,2	-1,9	-14 %
Yhteensä	80,8	82,2	-2 %

Liikevoitto oli 73 milj. euroa (2018: 71). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat nettomääräisesti -5 milj. euroa (2018: -9). Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyvät rakennejärjestelykulut liittyivät pääosin liiketoimintojen strategiseen kehittämiseen sekä IT-infrastruktuurin ja -palvelujen muutoksiin kaikissa liiketoimintasegmenteissä. Hankintamenojen poistot olivat 3 milj. euroa (2018: 2).

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, hankintamenojen poistot ja operatiivisen liikevoiton muodostuminen

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018
Liikevoitto	72,7	70,6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Rakennejärjestelykulut	-5,7	-12,5
Myyntivoitot/-tappiot	0,5	3,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-5,2	-9,2
Hankintamenojen poistot	-3,0	-2,4
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	80,8	82,2

Yksityiskohtainen segmenttitason täsmäytyslaskelma on esitetty s. 18.

Nettorahoituserät olivat -6 milj. euroa (2018: -6) sisältäen IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutuksen, -2 milj. euroa.

Tulos ennen veroja oli 67 milj. euroa (2018: 65). Tuloverot olivat 17 milj. euroa (2018: 18). Tilikauden tulos oli 50 milj. euroa (2018: 46; lopetetut toiminnot mukaan lukien 68).

Operatiivinen osakekohtainen tulos oli 0,33 euroa (2018: 0,33; lopetetut toiminnot mukaan lukien 0,34). Osakekohtainen tulos oli 0,31 euroa (2018: 0,28; lopetetut toiminnot mukaan lukien 0,41).

Tuloskehitys H1 2019

Liikevaihto laski hieman 602 milj. euroon (2018: 625). Lasku johtui pääosin Media Netherlandsissä vuoden 2018 lopulla ja vuonna 2019 tehdyistä yritysmyyneistä. Konsernin vertailukelpoinen liikevaihdon kehitys oli -3 % (2018: -3 %).

Liikevaihto segmentteittäin

milj. euroa	H1 2019	H1 2018	Muutos
Learning	136,9	137,2	0 %
Media Finland	286,1	283,2	1 %
Media Netherlands	178,9	204,2	-12 %
Muut toiminnot	-0,3	-0,2	-28 %
Yhteensä	601,6	624,5	-4 %

Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja pysyi vakaana ja oli 91 milj. euroa (2018: 92), mikä vastaa liikevoittoprosenttia 15,1 % (2018: 14,8 %). Media Finlandin tulos parani, Learningin tulos pysyi vakaana ja Media Netherlandsin tulos laski yritysmyyntien seurauksena.

Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja segmentteittäin

milj. euroa	H1 2019	H1 2018	Muutos
Learning	27,0	27,3	-1 %
Media Finland	34,3	32,8	4 %
Media Netherlands	33,0	35,9	-8 %
Muut toiminnot	-3,5	-3,6	4 %
Yhteensä	90,9	92,4	-2 %

Liikevoitto vahvistui 85 milj. euroon (2018: 79). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat nettomääräisesti -1 milj. euroa (2018: -9). Niihin sisältyi hollantilaisen LINDA.-aikakauslehden kustantajan Mood for Magazinesin myymisestä kirjattu 11 milj. euron myyntivoitto. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyvät rakennejärjestelykulut liittyivät pääosin liiketoiminnan strategiseen kehittämiseen ja IT-infrastruktuurin ja -palvelujen muutoksiin kaikissa liiketoimintasegmenteissä. Hankintamenojen poistot olivat 6 milj. euroa (2018: 4).

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, hankintamenojen poistot ja operatiivisen liikevoiton muodostuminen

milj. euroa	H1 2019	H1 2018
Liikevoitto	84,6	79,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Rakennejärjestelykulut	-11,9	-12,3
Myyntivoitot/-tappiot	11,4	3,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-0,6	-9,0
Hankintamenojen poistot	-5,7	-4,4
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	90,9	92,4

Yksityiskohtainen segmenttitason täsmäytyslaskelma on esitetty s.18.

Nettorahoituserät kasvoivat -10 milj. euroon (2018: -9) pääasiassa IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutuksesta johtuen.

Tulos ennen veroja oli 74 milj. euroa (2018: 70). Tuloverot olivat 17 milj. euroa (2018: 20). Tilikauden tulos oli 57 milj. euroa (2018: 50; lopetetut toiminnot mukaan lukien 63).

Operatiivinen osakekohtainen tulos oli 0,34 euroa (2018: 0,35; lopetetut toiminnot mukaan lukien 0,36). Osakekohtainen tulos oli 0,35 euroa (2018: 0,30; lopetetut toiminnot mukaan lukien 0,38 euroa).

Taloudellinen asema

Kesäkuun 2019 lopussa korollisen nettovelan määrä oli 578 milj. euroa (2018: 473), ja siihen sisältyi IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus, joka oli 179 milj. euroa. Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen oli 2,2 (2018: 2,1) sisältäen IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutuksen, joka oli +0,5. Kun IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta ei huomioida, nettovelka ja nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen paranivat selvästi vuoden 2018 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Kesäkuun 2019 lopussa oma pääoma oli 589 milj. euroa (2018: 559). Omavaraisuusaste oli 37,2 % (2018: 36,6 %) mukaan lukien -4,6 %-yksikön vaikutus IFRS 16 -standardin käyttöönoton vuoksi. Konsernitaseen loppusumma oli 1 721 milj. euroa (2018: 1 671).

Rahavirta

Konsernin vapaa rahavirta oli -41 milj. euroa (2018: -43). IFRS 16 -standardin käyttöönotto paransi vapaata rahavirtaa 12 milj. euroa, mutta parannuksen kumosi suurelta osin Belgian lopetettuihin toimintoihin liittyneen vuokrasopimuksen loppusuoritus. Suoritus maksettiin vuoden 2019 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Vapaaseen rahavirtaan sisältyvät käyttömaisyusinvestoinnit olivat 14 milj. euroa (2018: 14). Osakekohtainen vapaa rahavirta oli -0,25 euroa (2018: -0,26), IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutuksen ollessa 0,07 euroa.

Yrityssostot ja yritysmyynnit

Sanoma ilmoitti 14.2.2019 myyneensä hollantilaisen LINDA.-aikakauslehden kustantaja Mood for Magazinesin. Ostaja oli Linda de Mol, Mood for Magazinesin perustaja ja vähemmistöomistaja, yhdessä mediayhtiö Talpan kanssa. Vuonna 2018 Mood for Magazinesin liikevaihto oli 27 milj. euroa, operatiivinen liikevoitto 6 milj. euroa ja vapaa rahavirta 4 milj. euroa. Mood for Magazinesin, josta Sanoma omisti 86 %, arvo oli 47 milj. euroa, mikä vastaa arvostuskerrointa 7,9 operatiivisella liikevoitolla laskettuna. Mood for Magazinesilla oli 53 työntekijää. Yrityskauppa saatiin päätökseen helmikuun 2019 lopussa.

Sanoma ilmoitti 28.6.2019 hankkineensa TS-Yhtymän omistamat luokiteltuja ilmoituksia julkaisevan Oikotie Oy:n osakkeet ja kasvattaneensa omistusosuutensa yhtiössä 90 %:sta 100 %:iin. Omistusjärjestely selkiyttää Oikotien omistusrakennetta ja liiketoiminnan jatkokehitystä.

Lisätietoja vuonna 2018 ja aiemmin tehdyistä yritysostoista ja -myynneistä on saatavilla osoitteessa Sanoma.com/fi.

Raportointikauden aikaiset tapahtumat

Sanoma ilmoitti 17.4.2019, että Hollannin kilpailuviranomainen tekee osana vakiintunutta toimintamalliaan jatkoarvion Sanoman suunnitteleman Iddink-yrityssoston vaikutuksista ennen lopullista päätöstään asiassa (yrityskaupasta tiedotettiin alun perin 11.12.2018). Jatkoarvion tekeminen kestää enintään 13 viikkoa, mutta jos kilpailuviranomainen pyytää lisäselvityksiä, käsittelyaika voi pidentyä. Sanoma arvioi yrityssoston toteutuvan vuoden 2019 kolmannen vuosineljänneksen loppuun mennessä.

Learning

Sanoma Learning on Euroopan johtava oppimisen yhtiö, jonka ratkaisuja jokaisen oppilaan taitojen täysimittaisessa kehittämisessä käyttää yli miljoona opettajaa. Monipuoliset digitaaliset ja painetut oppimiskäsitteemme auttavat oppilaita saavuttamaan hyviä oppimistuloksia ja tukevat opettajien työtä perusopetuksessa, lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa. Paikallisten yhtiöidemme kautta liiketoimintamme tukee maailman parhaisiin kuuluvia koulutusjärjestelmiä Puolassa, Hollannissa, Suomessa, Belgiassa ja Ruotsissa.

Avainluvut

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	Muutos	H1 2019	H1 2018	Muutos	2018
Liikevaihto	105,4	108,3	-3 %	136,9	137,2	0 %	313,3
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	43,3	44,5	-3 %	27,0	27,3	-1 %	64,6
prosentti	41,1 %	41,1 %		19,7 %	19,9 %		20,6 %
Liikevoitto ¹⁾	41,3	42,4	-2 %	23,1	24,0	-4 %	56,1
Käyttöomaisuusinvestoinnit	5,2	4,3	21 %	9,0	7,8	15 %	19,8
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna				1 361	1 352	1 %	1 351

¹⁾ Sisältäen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka olivat -1,1 milj. euroa kaudella Q2 2019 (2018: -1,3), -2,2 milj. euroa kaudella H1 2019 (2018: -1,6) ja -5,1 milj. euroa vuonna 2018 sekä hankintamenojen poistot, jotka olivat 0,8 milj. euroa kaudella Q2 2019 (2018: 0,8), 1,7 milj. euroa kaudella H1 2019 (2018: 1,7) ja 3,4 milj. euroa vuonna 2018.

Täsmäytyslaskelma operatiivisesta liikevoitosta ilman hankintamenojen poistoja on esitetty s.18.

Liikevaihto maittain

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	Muutos	H1 2019	H1 2018	Muutos	2018
Puola	6,2	4,4	41 %	11,3	9,4	20 %	91,5
Hollanti	41,2	44,1	-7 %	55,4	55,7	-1 %	90,2
Suomi	30,6	32,3	-5 %	35,9	37,8	-5 %	56,0
Belgia	22,0	22,0	0 %	25,6	25,2	1 %	51,7
Ruotsi	5,4	5,5	-2 %	8,4	9,0	-6 %	21,9
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	0,1	0,1	78 %	0,2	0,1		2,1
Liikevaihto yhteensä	105,4	108,3	-3 %	136,9	137,2	0 %	313,3

Q2 2019

Learningin liikevaihto laski hieman ja oli 105 milj. euroa (2018: 108). Uusien niche-tuotteiden lanseeraus kasvatti liikevaihtoa Puolassa. Hollannissa liikevaihto laski johtuen suuresta kevättilauksesta, joka saatiin jo ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Suomessa opetus suunnitelmaudistuksen päättymisen vuoden 2018 lopussa ja joidenkin toimitusten siirtyminen toiselta kolmannelle vuosineljännekselle laskivat liikevaihtoa.

Oppimisliiketoiminnalle on luonteenomaista vuotuinen sykli ja vahva kausivaihtelu. Suurin osa liikevaihdosta ja tuloksesta syntyy toisella ja kolmannelle vuosineljänneksellä, kun taas ensimmäinen ja viimeinen vuosineljännes ovat tyypillisesti tappiollisia. Kolmannen vuosineljänneksen merkitys oppimisliiketoiminnan koko vuoden liikevaihdosta ja tuloksesta on kasvussa, mikä johtuu toimitusketjun optimoinnista ja digitaalisten oppimateriaalien osuuden kasvusta.

Operatiivinen liiketulos ilman hankintamenojen poistoja laski 43 milj. euroon (2018: 45). Laskuun vaikuttivat liikevaihdon siirtymät vuosineljänneksen välillä ja suuremmat poistot liittyen digitaalisiin oppimisalustoihin ja uusittuihin oppimateriaaleihin tehtyihin investointeihin.

Liiketulos oli 41 milj. euroa (2018: 42). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -1 milj. euroa (2018: -1), ja ne muodostuivat pääosin käynnissä olevaan liiketoiminnan kehittämisohjelmaan "High Fiveen" liittyvistä rakennejärjestelykuluista. Hankintamenojen poistot olivat yhteensä 1 milj. euroa (2018: 1).

Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 5 milj. euroa (2018: 4) ja koostuivat digitaalisiin oppimisalustoihin ja tietojärjestelmiin liittyvistä kasvuinvestoinneista.

Media Finland

Sanoma Media Finland on Suomen johtava mediatalo. Tavoitamme viikoittain 97 % suomalaisista. Tarjoamme tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä niin sanoma- ja aikakauslehdissä kuin televisiossa, radiossa, livetapahtumissa, verkossa ja mobiilissa. Johtavia brändejämme ja palvelujamme ovat muun muassa Helsingin Sanomat, Ilta-Sanomat, Me Naiset, Aku Ankka, Oikotie, Nelonen, Ruutu ja Radio Suomipop. Mainostajille olemme luotettava kumppani, joka tarjoaa näkemyksellisiä, vaikuttavia ja tavoitettavia ratkaisuja.

Avainluvut

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	Muutos	H1 2019	H1 2018	Muutos	2018
Liikevaihto	154,5	146,2	6 %	286,1	283,2	1 %	578,5
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	20,1	19,3	4 %	34,3	32,8	4 %	72,0
prosentti	13,0 %	13,2 %		12,0 %	11,6 %		12,5 %
Liikevoitto ¹⁾	15,4	20,5	-25 %	25,4	32,1	-21 %	61,8
Käyttöomaisuusinvestoinnit	1,2	0,5		1,9	2,3	-19 %	4,1
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna				1 793	1 742	3 %	1 781

¹⁾ Sisältäen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka olivat -3,6 milj. euroa kaudella Q2 2019 (2018: 1,9), -6,7 milj. euroa kaudella H1 2019 (2018: 0,5) ja -7,1 milj. euroa vuonna 2018 sekä hankintamenojen poistot, jotka olivat 1,1 milj. euroa kaudella Q2 2019 (2018: 0,7), 2,2 milj. euroa kaudella H1 2019 (2018: 1,2) ja 3,2 milj. euroa vuonna 2018.

Täsmäytyslaskelma operatiivisesta liikevoitosta ilman hankintamenojen poistoja on esitetty s.18.

Liikevaihto kategorioittain

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	Muutos	H1 2019	H1 2018	Muutos	2018
Painettu media	67,6	71,8	-6 %	137,3	147,2	-7 %	294,0
Muu kuin painettu media	86,9	74,4	17 %	148,9	136,0	9 %	284,4
Liikevaihto yhteensä	154,5	146,2	6 %	286,1	283,2	1 %	578,5

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	Muutos	H1 2019	H1 2018	Muutos	2018
Mainosmyynti	69,0	65,1	6 %	126,8	127,1	0 %	250,0
Tilausmyynti	47,5	50,3	-6 %	97,3	103,5	-6 %	202,6
Irtomeromyynti	10,7	11,1	-4 %	20,9	22,2	-6 %	45,2
Muut	27,3	19,6	39 %	41,2	30,4	36 %	80,6
Liikevaihto yhteensä	154,5	146,2	6 %	286,1	283,2	1 %	578,5

Muu liikevaihto koostuu pääosin festivaaleista ja tapahtumista, markkinointipalveluista, tapahtumamarkkinoinnista, yritysjulkaisuista, kirjoista ja painopalveluista.

Q2 2019

Media Finlandin liikevaihto nousi 155 milj. euroon (2018: 146). Mainosmyynti kasvoi digitaalisen mainonnan hyvän kehityksen ansiosta, johon vaikuttivat osaltaan eduskunta- ja EU-vaalit huhti–toukokuussa. Myös radiomainonta kasvoi. TV:n mainosmyynti oli vakaata seuraten markkinakehitystä, mutta ei kasvanut vaikka mainostarjoomaan tuotiin mukaan Foxin tv-kanavat vuoden 2019 alussa. Sekä Ruutu+:n että Helsingin Sanomien tilausmyynti kasvoi edelleen, ja kompensoi osittain aikakauslehtien tilausmyynnin laskun ja maksutelevisioliiketoiminnan päättymisen (syyskuussa 2018) vaikutusta. Muu liikevaihto kasvoi huomattavasti aiemmin tänä vuonna hankitun Suomen suurimman rock- ja metallimusiikkifestivaalin Rockfestin sekä kesäkuun 2018 lopussa hankitun Suomen tietotoimiston (STT) johdosta.

Kantar TNS:n kesäkuun 2019 Mainonnan muutosmittari -tutkimuksen mukaan Suomen mainosmarkkinat kasvoivat nettomääräisesti 5 % toisella vuosineljänneksellä osittain vaalimainonnan ansiosta. Sanoma- ja aikakauslehtimainonta

vähenevät 2 %, kun taas radiomainonta kasvoi 10 %, TV-mainonta 1 % ja verkkomainonta ilman hakukoneita ja sosiaalista mediaa 9 %.

Tulos parani hieman. Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja oli 20 milj. euroa (2018: 19), mikä vastaa liikevoittoprosenttia 13,0 % (2018: 13,2 %). Ostetulla Rockfestilla ei yrityskauppasopimukseen perustuen ollut tulosvaikutusta vielä tänä vuonna. STT teki nollatuloksen.

Liikevoitto laski 15 milj. euroon (2018: 21). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat -4 milj. euroa (2018: 2), ja ne muodostuivat pääosin IT-infrastruktuuriin ja -palveluihin sekä liiketoiminnan strategiseen kehittämiseen liittyvistä kustannuksista. Hankintamenojen poistot olivat yhteensä 1 milj. euroa (2018: 1).

Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 1 milj. euroa (2018: 1) ja koostuivat ylläpitoinvestoinneista.

Media Netherlands

Sanoma Media Netherlands käsittää Hollannin kuluttajamediatoiminnot, Home Deco -sisustuslehtiliiketoiminnan Belgiassa ja Aldipress -lehtijakeluyhtiön. Vahvojen brändien monikanavainen tuotevalikoimamme on yksi markkinoiden johtavista ja sillä on vankka markkina-asema aikakauslehdissä, uutisissa, tapahtumissa, yritysjulkaisuissa, verkkosivuilla ja sovelluksissa. Yhdistämällä sisältöä ja asiakastietoa kehitämme menestyksekkäitä markkinointiratkaisuja mainostajille. Yhteensä Media Netherlands tavoittaa kuukausittain yli 12 miljoonaa kuluttajaa.

Avainluvut ¹⁾

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	Muutos	H1 2019	H1 2018	Muutos	2018
Liikevaihto	93,6	108,4	-14 %	178,9	204,2	-12 %	424,0
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	19,6	20,3	-3 %	33,0	35,9	-8 %	79,6
prosentti	20,9 %	18,7 %		18,5 %	17,6 %		18,8 %
Liikevoitto ²⁾	17,6	8,7		39,2	25,5	53 %	58,0
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0,1	0,3	-66 %	1,0	1,1	-15 %	2,3
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna				937	1 049	-11 %	1 059

¹⁾ Vuoden 2018 luvut sisältävät mydyt LINDA.-aikakauslehden, Head Officen sisältömarkkinointiliiketoiminnan Belgiassa sekä Home Deco-verkkokauppaliiketoiminnan.

²⁾ Sisältäen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka olivat -0,9 milj. euroa kaudella Q2 2019 (2018: -10,8), 8,0 milj. euroa kaudella H1 2019 (2018: 8,8) ja -18,5 milj. euroa vuonna 2018 sekä hankintamenojen poistot, jotka olivat 1,0 milj. euroa kaudella Q2 2019 (2018: 0,8), 1,8 milj. euroa kaudella H1 2019 (2018: 1,6) ja 3,0 milj. euroa vuonna 2018.

Täsmäytyslaskelma operatiivisesta liikevoitosta ilman hankintamenojen poistoja on esitetty s.18.

Liikevaihto kategorioittain

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	Muutos	H1 2019	H1 2018	Muutos	2018
Painettu media	58,6	66,4	-12 %	113,7	127,0	-10 %	255,1
Muu kuin painettu media	22,0	30,0	-27 %	42,5	54,8	-22 %	120,5
Muut	13,0	12,1	8 %	22,6	22,5	1 %	48,4
Liikevaihto yhteensä	93,6	108,4	-14 %	178,9	204,2	-12 %	424,0

Muu liikevaihto koostuu pääosin lehtijakelusta.

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	Muutos	H1 2019	H1 2018	Muutos	2018
Levikkimyynti	49,3	54,9	-10 %	98,8	108,2	-9 %	216,8
Tilausmyynti (painettu)	33,7	36,1	-7 %	67,5	72,5	-7 %	143,9
Irtonumeromyynti (painettu)	15,6	18,8	-17 %	31,3	35,6	-12 %	72,9
Mainosmyynti	17,7	20,3	-13 %	34,0	39,5	-14 %	84,1
Muut	26,6	33,2	-20 %	46,1	56,5	-18 %	123,0
Liikevaihto yhteensä	93,6	108,4	-14%	178,9	204,2	-12 %	424,0

Muu liikevaihto koostuu pääosin lehtijakelusta, markkinointipalveluista, tapahtumamarkkinoinnista, yritysjulkaisuista ja kirjoista.

Q2 2019

Media Netherlandsin liikevaihto laski 94 milj. euroon (2018: 108) pääosin aiemmin myytyjen LINDA.-aikakauslehden, Belgian sisältömarkkinointiliiketoiminnan, Head Officen, sekä Home Deco -verkkokauppaliiketoiminnan takia. Myytyjen liiketoimintojen vaikutus liikevaihtoon oli yhteensä -12 milj. euroa. Vertailukelpoinen levikki- ja mainosmyynti laskivat hieman. 1.1.2019 voimaan tullut aikakauslehtien arvonlisäveron korotus vaikutti edelleen levikkimyyntiin. Osana mainosmyyntiä verkkoutispalvelu NU.nl:n myynti kasvoi huomattavasti sivustolla käytetyn ajan kasvaessa, kun taas

datamarkkinointi- ja ostohyvityspalvelu Scoupyn liikevaihto jatkoi laskuaan tuotevalikoimaan tehtyjen muutosten seurauksena.

Operatiivinen tulos oli vakaa, kun etenkin kiinteiden kustannusten tehokas hallinta kompensoi alhaisemman liikevaihdon tulosvaikutusta. Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja oli 20 milj. euroa (2018: 20), mikä vastaa liikevoittoprosenttia 20,9 % (2018: 18,7 %).

Liikevoitto nousi 18 milj. euroon (2018: 9). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -1 milj. euroa (2018: -11). Ne sisälsivät IT-infrastruktuuriin ja -palveluihin liittyviä kustannuksia. Hankintamenojen poistot olivat yhteensä 1 milj. euroa (2018: 1).

Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat yhteensä 0 milj. euroa (2018: 0).

Henkilöstö

Tammi–kesäkuussa 2019 Sanoma-konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli keskimäärin 4 365 (2018: 4 420). Strategisten liiketoimintayksiköiden keskimääräiset henkilöstömäärät kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuina olivat: Learning 1 361 (2018: 1 352), Media Finland 1 793 (2018: 1 742), Media Netherlands 937 (2018: 1 049), ja muut toiminnot 274 (2018: 277). Kesäkuun lopussa konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli 4 416 (2018: 4 511). Henkilöstömäärän muutokset johtuivat pääasiassa yritysostoista ja -myynneistä.

Sanoman henkilöstölle maksettiin palkkoja ja palkkioita osakepohjaisten maksujen kulukirjaukset mukaan lukien yhteensä 155 milj. euroa (2018: 156).

Osakepääoma ja osakkeenomistajat

Kesäkuun 2019 lopussa Sanoman rekisteröity osakepääoma oli 71 milj. euroa (2018: 71) ja osakkeiden lukumäärä 163 565 663 (2018: 163 565 663) sisältäen 549 140 (2018: 161 293) yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta. Omat osakkeet edustivat 0,3 % (2018: 0,1 %) osakkeiden kokonaismäärästä ja äänistä. Liikkeessä olevien osakkeiden määrä omia osakkeita lukuun ottamatta oli 163 016 523 (2018: 163 404 370).

Maaliskuussa Sanoma luovutti yhteensä 512 153 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta ja verojen maksun jälkeen osana yhtiön pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmiä.

Sanomalla oli kesäkuun 2019 lopussa 20 807 (2018: 20 937) rekisteröityä osakkeenomistajaa.

Kaupankäynti yhtiön osakkeilla

Kesäkuun 2019 lopussa Sanoman markkina-arvo oli 1 384 milj. euroa (2018: 1 420) ja yhtiön osakkeen päätöskurssi 8,49 euroa (2018: 8,69). Sanoman osakkeen vaihdolla painotettu keskimääräinen kurssi tammi–kesäkuussa Nasdaq Helsingissä oli 8,64 euroa (2018: 9,64). Alin kaupantekokurssi oli 7,96 euroa (2018: 8,39) ja korkein 9,44 euroa (2018: 11,47).

Tammi–kesäkuussa osakkeen kokonaisvaihto Nasdaq Helsingissä oli 83 milj. euroa (2018: 201). Kaupankäynnin volyyymi oli 10 milj. (2018: 21) osaketta ja vastaava päiväkeskiarvo 78 tuhatta (2018: 168) osaketta. Osakkeen vaihto oli n. 6 % (2018: 13 %) keskimääräisestä osakemäärästä. Sanoman osakkeen kokonaisvaihto sisältäen kaupankäynnin vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla oli 207 milj. euroa (2018: 468). Tammi–kesäkuussa kaikista kaupankäynnistä 57 % (2018: 57 %) tapahtui Nasdaq Helsingin ulkopuolella. (Lähde: Fidessa Fragmentation Index, www.fragmentation.fidessa.com)

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Sanoma Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 27.3.2019 Helsingissä. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2018 tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen sekä myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilikaudelta 2018.

Yhtiökokous päätti, että osinkoa maksetaan 0,45 euroa osakkeelta ja että lahjoitusvaraukseen hallituksen päätettäväksi siirretään 350 000 euroa. Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,25 euroa osakkeelta maksettiin osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä 29.3.2019 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksupäivä oli 5.4.2019.

Toinen erä 0,20 euroa osakkeelta maksetaan marraskuussa 2019. Toinen erä maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päättää 24.10.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan osingonmaksun toisen erän täsmäytyspäivän sekä osingonmaksupäivän. Osingon täsmäytyspäivä olisi silloin arviolta 28.10.2019 ja osingonmaksupäivä arviolta 4.11.2019.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenten lukumääräksi yhdeksän. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Pekka Ala-Pietilä, Antti Herlin, Anne Brunila, Mika Ihamuotila, Nils Ittonen, Denise Koopmans, Rafaela Seppälä ja Kai Öistämö. Uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin Sebastian Langenskiöld. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Pekka Ala-Pietilä ja varapuheenjohtajaksi Antti Herlin. Kaikkien hallituksen jäsenten toimikausi päättyi varsinaisen yhtiökokouksen 2020 päättyessä. Hallituksen jäsenten palkkiot pidettiin entisellään.

Yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Samuli Perälä. Tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 16 000 000 oman osakkeen hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä. Määrä vastaa noin 9,8 % yhtiön kaikista osakkeista. Omat osakkeet hankitaan yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Valtuutus on voimassa 30.6.2020 saakka ja se päättää vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle antaman vastaavan valtuutuksen.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta sekä optio-oikeuksien ja muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Optio-oikeuksia tai muita osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia ei voi antaa osana yhtiön kannustinjärjestelmää. Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 18 000 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 5 000 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Osakeanti, omien osakkeiden luovuttaminen ja optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen voi tapahtua osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen (suunnattu anti). Valtuutus on voimassa 30.6.2020 saakka ja se päättää varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle 12.4.2016 antaman valtuutuksen osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

Liiketoiminnan kausiluonteisuus

Mainonnan kehitys vaikuttaa medialiiketoimintojen liikevaihtoon ja tulokseen. Mainosmyynnin kertymiseen vaikuttaa esimerkiksi lehtien ilmestymiskertojen määrä, joka vaihtelee vuosineljännesten välillä vuosittain. Televisiomainonta on Suomessa yleensä vilkkainta toisella ja neljännellä vuosineljänneksellä. Yritysostoilla vahvistettu Suomen tapahtumaliiketoiminta on keskittynyt toiselle ja kolmannelle vuosineljännekselle. Learningin liikevaihto ja tulos kertyvät pääosin toisella ja kolmannelle vuosineljänneksellä. Liiketoimintojen kausivaihtelun vuoksi konsernin liikevaihto ja liikevoitto ovat yleensä selvästi pienimmät vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Merkittävimmät lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Media- ja oppimisliiketoiminnan yleiset liiketaloudelliset riskit liittyvät mediamainonnan ja yksityisen kulutuksen sekä julkisten ja yksityisten koulutusinvestointien kehitykseen. Yleinen talouskehitys ja kuluttajien luottamus vaikuttavat voimakkaasti etenkin mediamainonnan volyyymiin. Yleinen taloudellinen tilanne Sanoman toimintamaissa ja toimialan suhdanteet voivat vaikuttaa Sanoman liiketoimintaan ja tulokseen. Sanoman tuotteita ja palveluita koskevien verokantojen muutoksella Sanoman toimintamaissa voi olla vaikutusta tuotteiden ja palveluiden kysyntään.

Monet Sanoman tunnistamista strategisista riskeistä liittyvät asiakkaiden mieltymysten muutoksiin, jotka koskevat sekä kuluttajakäyttäytymisen muutoksia että suoria ja epäsuoria vaikutuksia yritysasiakkaiden käyttäytymiseen. Muutostekijöitä ovat meneillään olevan digitalisaation ja mobilisaation jatkuminen ja maksuttomien televisiokanavien katsomiseen käytetyn ajan väheneminen. Sanoma vastaa haasteeseen toimenpiteillä kaikissa strategisissa liiketoimintayksiköissään. Uudet tulokkaat saattavat kyetä hyödyntämään asiakkaiden muuttuvia mieltymyksiä ja median digitalisoitumista ja mobilisoitumista paremmin kuin markkinoilla jo olevat toimijat. Uudet toimijat voivat onnistua valtaamaan markkinaosuuksia Sanoman vakiintuneilta toimialoilta.

Sanoman strategisena tavoitteena on kasvaa yritysostojen kautta. Yritysostoihin liittyvät merkittävimmät riskit voivat koskea potentiaalisten ostokohteiden saatavuutta, sopivaa ajoitusta, yrityskauppaprosessia, ostetun liiketoiminnan integrointia, avainhenkilöiden sitouttamista tai asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Yksityisyys ja tietosuojat ovat olennainen osa Sanoman liiketoimintaa. Tietoturvaan liittyvien riskien merkitys lisääntyy digitaalisen liiketoiminnan kasvaessa. Sanoma on investoinut tietoturvaan liittyviin teknologioihin, ja yhtiöllä on konserninlaajuinen ohjelma, jolla varmistetaan, että työntekijät osaavat soveltaa tietoturvan ja yksityisyyden käytäntöjä päivittäisessä työssään. Tilaaajien ja asiakkaiden tietojen käyttöä koskevien säännösten muutoksilla voi olla negatiivinen vaikutus Sanoman kykyyn hankkia tilaajia medioilleen ja hyödyntää tietoa liiketoiminnassaan.

Sanoma altistuu poliittisille riskeille etenkin Puolassa, jossa lainsäädännön muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus oppimisliiketoimintaan. Digitaalisiin sisämarkkinoihin liittyvillä muutoksilla, jotka hyväksyttiin EU-komissiossa maaliskuun 2019 lopulla voi olla Sanoman kannalta merkittävä vaikutus laadukkaan televisiosisällön kustannustehokkaaseen hankintaan Suomen markkinoille.

Sanoman rahoitusriskejä ovat korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja luottoriskit. Muita riskejä ovat omaan pääomaan ja arvonalentumisiin liittyvät riskit.

Kesäkuun 2019 lopussa Sanoman konsernitaseeseen sisältyi 1 158 milj. euroa (2018: 1 193) liikearvoa, aineettomia oikeuksia ja muita aineettomia hyödykkeitä. Suurin osa niistä liittyi Hollannin medialiiketoimintaan. Kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaisesti liikearvoa ei poisteta, vaan arvonalentuminen testataan vuosittain tai aina, kun siitä on viitteitä. Muutokset liiketoiminnan perusedellytyksissä voisivat johtaa uusiin arvonalentumisiin ja vaikuttaa Sanoman oman pääoman tunnuslukuihin.

Lisätietoja Sanoman merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja riskienhallinnan pääperiaatteista on saatavilla hallituksen toimintakertomuksessa, tilinpäätöksessä ja selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2018 yhtiön verkkosivuilla www.sanoma.com/fi/sijoittajat.

Taloudelliset katsaukset 2019

Sanoma julkistaa seuraavan taloudellisen katsauksensa vuonna 2019 seuraavasti:

Osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2019

perjantaina 25.10. n. klo 8.30

Helsinki, 24.7.2019

Hallitus

Sanoma Oyj

Täsmäytyslaskelma operatiivisesta liikevoitosta ilman hankintamenojen poistoja

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	H1 2019	H1 2018	2018
LIIKEVOITTO	72,7	70,6	84,6	79,0	168,5
VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT JA HANKINTAMENOJEN POISTOT					
Learning					
Rakennejärjestelykulut	-1,1	-1,3	-2,2	-1,6	-5,1
Hankintamenojen poistot	-0,8	-0,8	-1,7	-1,7	-3,4
Media Finland					
Myyntivoitot/ -tappiot		2,3		2,3	2,3
Rakennejärjestelykulut	-3,6	-0,3	-6,7	-1,8	-9,4
Hankintamenojen poistot	-1,1	-0,7	-2,2	-1,2	-3,2
Media Netherlands					
Myyntivoitot/ -tappiot			10,8		-2,7
Rakennejärjestelykulut	-0,9	-10,8	-2,8	-8,8	-19,4
Muut					
Belgian etuus pohjaisen eläkejärjestelyn muutos					3,6
Hankintamenojen poistot	-1,0	-0,8	-1,8	-1,6	-3,0
Muut yhtiöt					
Myyntivoitot/ -tappiot	0,5	1,0	0,5	1,0	2,7
Rakennejärjestelykulut	0,0	0,0	-0,2	-0,1	-0,1
VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT JA HANKINTAMENOJEN POISTOT YHTEENSÄ	-8,1	-11,6	-6,3	-13,5	-37,7
OPERATIIVINEN LIIKEVOITTO ILMAN HANKINTAMENOJEN POISTOJA	80,8	82,2	90,9	92,4	206,2
Myyntivoitot/ -tappiot			1,0		
Arvon alentumiset			-1,1		-0,7
RAHOITUSTUOTTOJEN JA -KULUJEN VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT			-0,2		-0,7
Myyntivoitot/ -tappiot ¹⁾		33,0		33,0	33,0
Arvon alentumiset		-0,4		-0,4	-0,4
Rakennejärjestelykulut		-3,2		-20,9	-20,9
Muut				3,6	3,6
LOPETETTUJEN TOIMINTOJEN VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT		29,4		15,3	15,3

¹⁾ Vuonna 2018 33,0 milj. euron myyntivoitto liittyy Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman myyntiin.

Operatiivisen osakekohtaisen tuloksen muodostuminen

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	H1 2019	H1 2018	2018
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	50,0	67,3	57,3	61,9	124,2
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹⁾	4,1	-12,4	-1,7	-2,6	13,2
Operatiivinen emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	54,0	54,9	55,6	59,3	137,4
Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin	163 016 523	163 404 370	162 849 578	163 353 771	163 084 958
Operatiivinen osakekohtainen tulos	0,33	0,34	0,34	0,36	0,84

¹⁾ Operatiivista osakekohtaista tulosta laskettaessa on vähennetty vero vaikutus sekä määräysvallattomien omistajien osuus vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä.

Korollisen nettovelan muodostuminen

milj. euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	166,2	199,4	4,3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	440,5	307,5	352,4
Rahavarat	-28,7	-34,1	-18,8
Korollinen nettovelka	578,0	472,8	337,8

Vuonna 2019 rahoitusvelat kasvoivat IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönoton johdosta.

Tuloslaskelma vuosineljänneksittäin

milj. euroa	Q1 2019	Q2 2019	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	2018
LIKEVAIHTO	248,2	353,4	261,6	362,9	393,0	298,0	1 315,4
Liiketoiminnan muut tuotot	14,9	5,4	6,2	9,0	6,4	7,9	29,6
Materiaalit ja palvelut	-85,5	-117,5	-88,3	-119,0	-152,2	-106,8	-466,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-77,9	-77,1	-77,7	-78,5	-71,2	-88,6	-316,0
Liiketoiminnan muut kulut	-52,0	-52,6	-58,3	-72,0	-61,4	-76,4	-268,1
Osuus yhteisyritysten tuloksista	1,0	1,2	1,0	1,0	1,4	1,5	4,8
Poistot ja arvonalentumiset	-36,9	-40,1	-36,2	-32,7	-26,9	-35,0	-130,8
LIKEVOITTO	11,9	72,7	8,4	70,6	88,9	0,6	168,5
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-0,1	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1
Rahoitustuotot	1,5	0,5	1,2	2,2	0,5	1,2	5,1
Rahoituskulut	-6,2	-6,1	-4,5	-8,0	-5,4	-4,6	-22,5
TULOS ENNEN VEROJA	7,1	67,1	5,1	64,8	84,0	-2,8	151,1
Tuloverot	0,2	-17,1	-1,5	-18,4	-16,4	-2,1	-38,4
TILIKAUDEN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA	7,3	50,0	3,6	46,4	67,6	-5,0	112,7
LOPETETUT TOIMINNOT							
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	-	-	-8,7	21,6	-	-	12,9
TILIKAUDEN TULOS	7,3	50,0	-5,1	68,0	67,6	-5,0	125,6
Tilikauden tuloksen jakautuminen jatkuvista toiminnoista:							
Emoyhtiön omistajille	7,4	50,0	3,2	45,7	67,1	-4,7	111,3
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,1	0,4	0,7	0,6	-0,3	1,3
Tilikauden tuloksen jakautuminen lopetetuista toiminnoista:							
Emoyhtiön omistajille	-	-	-8,7	21,6	-	-	12,9
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-	-	-	-
Tilikauden tuloksen jakautuminen:							
Emoyhtiön omistajille	7,4	50,0	-5,4	67,3	67,1	-4,7	124,2
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,1	0,4	0,7	0,6	-0,3	1,3
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:							
Osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,05	0,31	0,02	0,28	0,41	-0,03	0,68
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,05	0,31	0,02	0,28	0,41	-0,03	0,68
Osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	-	-	-0,05	0,13	-	-	0,08
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	-	-	-0,05	0,13	-	-	0,08
Osakekohtainen tulos, euroa	0,05	0,31	-0,03	0,41	0,41	-0,03	0,76
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,05	0,31	-0,03	0,41	0,41	-0,03	0,76

Belgian naistenlehtien liiketoiminta sisältyi lopetettuihin toimintoihin vuonna 2018.

Liikevaihto liiketoimintayksiköittäin

milj. euroa	Q1 2019	Q2 2019	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	2018
Learning	31,4	105,4	28,9	108,3	136,3	39,8	313,3
Media Finland	131,6	154,5	137,0	146,2	150,7	144,5	578,5
Media Netherlands	85,3	93,6	95,8	108,4	106,0	113,8	424,0
Muut toiminnot ja eliminoinnit	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,4
Yhteensä	248,2	353,4	261,6	362,9	393,0	298,0	1 315,4

Liikevoitto liiketoimintayksiköittäin

milj. euroa	Q1 2019	Q2 2019	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	2018
Learning	-18,2	41,3	-18,4	42,4	52,1	-20,0	56,1
Media Finland	10,0	15,4	11,6	20,5	19,8	9,9	61,8
Media Netherlands	21,5	17,6	16,9	8,7	19,1	13,4	58,0
Muut toiminnot ja eliminoinnit	-1,4	-1,7	-1,7	-0,9	-2,1	-2,7	-7,4
Yhteensä	11,9	72,7	8,4	70,6	88,9	0,6	168,5

Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja liiketoimintayksiköittäin

milj. euroa	Q1 2019	Q2 2019	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	2018
Learning	-16,3	43,3	-17,2	44,5	54,2	-16,9	64,6
Media Finland	14,2	20,1	13,5	19,3	22,1	17,1	72,0
Media Netherlands	13,4	19,6	15,6	20,3	19,3	24,4	79,6
Muut toiminnot ja eliminoinnit	-1,3	-2,2	-1,7	-1,9	-2,1	-4,3	-10,0
Yhteensä	10,1	80,8	10,3	82,2	93,6	20,2	206,2

Osavuositarkastus (tilikauden luvut tilintarkastamattomat)

Laadintaperiaatteet

Sanoma-konsernin osavuositarkastus on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyttä, 30.6.2019 voimassa olleita FRS-standardeja ja tulkintoja. Osavuositarkastuksen laadintaperiaatteet sekä keskeisten ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen määritelmät on esitetty Sanoman internetsivuilla osoitteessa Sanoma.com. Kaikki luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Sovelletut uudet ja muutetut standardit

IFRS 16 Vuokrasopimukset (voimassa 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Sanoma otti 1.1.2019 käyttöön uuden IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin. IFRS 16 sisältää yhden mallin vuokralle ottajan kirjanpitoon, jonka mukaan vuokralle ottajan tulee kirjata kaikki vuokrasopimukset varoihin ja velkoihin lukuun ottamatta 12 kuukauden tai alle 12 kuukauden vuokrasopimuksia tai vuokrasopimuksia, joiden arvo on vähäinen. Vuokralle antaja luokittelee edelleen vuokrasopimukset rahoitusleasingisopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin. Konsernin vuokrasopimukset liittyvät pääosin vuokrattuihin kiinteistöihin ja autoihin.

Konsernin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konserni on vuokralle ottajana, merkitään taseeseen varoiksi ja veloiksi sopimuskaudelle. Tällainen omaisuususerä kirjataan taseeseen vuokra-ajan alkaessa määrään, joka vastaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa tai vuokratun hyödykkeen käypää arvoa, sen mukaan kumpi niistä on alempi. Omaisuususerä kirjataan poistoina kuluksi vuokrauden tai taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi.

Vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokrien nykyarvoon, joita arvostuspäivänä (vuokrasopimuksen alkamisajankohtana) ei ole maksettu. Vuokrakuluun sisältyy kiinteät vuokrat ja muuttuvat vuokrat, jotka riippuvat sopimuksessa määritetyn indeksin tai hintatason muutoksesta. Vuokrasopimukseen sisältyvät muut muuttuvat vuokrat käsitellään tilikauden kuluna. Vuokrat diskontataan vuokrasopimuksen sisäisellä korolla. Jos sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä, käytetään yhtiön lisäluoton korkoa.

Tuloslaskelmassa leasingkulut luokitellaan poistoiksi ja koroiksi. Vuokranmaksu jaetaan korkokuluihin ja leasingvelan lyhennykseen. Rahavirrassa vuokrasopimusvelan koron maksu esitetään liiketoiminnan rahavirrassa. Vuokrasopimusvelan lyhennykset esitetään rahoituksen rahavirrassa. Käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokrasopimusvelat esitetään taseessa omina erinä. Seuraavien 12 kuukauden aikana maksettavat vuokrasopimusvelan lyhennykset esitetään taseessa lyhytaikaisissa vuokrasopimusveloissa.

Sanoma soveltaa standardin sisältämää helpotusta lyhytaikaisiin sopimuksiin ja vuokrasopimuksiin, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen ja jatkaa näiden vuokrasopimusten kuluksi kirjaamista. Rahavirrassa maksut liittyen lyhytarvoisiin ja arvoltaan vähäisiin vuokrasopimuksiin esitetään liiketoiminnan rahavirrassa.

Sanoma käyttää standardin soveltamisessa yksinkertaistettua menetelmää (modified retrospective), jossa vertailulukuja ei oikaista. IFRS 16 -standardin soveltamisen vaikutus kirjattiin 1.1.2019 avaavaan taseeseen. Standardin käyttöönoton myötä käyttöoikeusomaisuuserät kasvoivat 183,9 milj. euroa ja vuokrasopimusvelat 191,6 milj. euroa. Standardin soveltamisen aloittamisella ei ollut vaikutusta kertyneisiin voittovaroihin.

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	H1 2019	H1 2018	2018
LIIKEVAIHTO	353,4	362,9	601,6	624,5	1 315,4
Liiketoiminnan muut tuotot	5,4	9,0	20,3	15,2	29,6
Materiaalit ja palvelut	-117,5	-119,0	-202,9	-207,4	-466,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-77,1	-78,5	-155,0	-156,2	-316,0
Liiketoiminnan muut kulut	-52,6	-72,0	-104,6	-130,3	-268,1
Osuus yhteisyritysten tuloksista	1,2	1,0	2,2	2,0	4,8
Poistot ja arvonalentumiset	-40,1	-32,7	-77,0	-68,9	-130,8
LIIKEVOITTO	72,7	70,6	84,6	79,0	168,5
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,1
Rahoitustuotot	0,5	2,2	2,0	3,4	5,1
Rahoituskulut	-6,1	-8,0	-12,3	-12,5	-22,5
TULOS ENNEN VEROJA	67,1	64,8	74,3	69,9	151,1
Tuloverot	-17,1	-18,4	-16,9	-19,9	-38,4
TILIKAUDEN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA	50,0	46,4	57,4	50,0	112,7
LOPETETUT TOIMINNOT					
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	-	21,6	-	12,9	12,9
TILIKAUDEN TULOS	50,0	68,0	57,4	62,9	125,6
Tilikauden tuloksen jakautuminen jatkuvista toiminnoista:					
Emoyhtiön omistajille	50,0	45,7	57,3	49,0	111,3
Määräysvallattomille omistajille	0,1	0,7	0,0	1,0	1,3
Tilikauden tuloksen jakautuminen lopetetuista toiminnoista:					
Emoyhtiön omistajille	-	21,6	-	12,9	12,9
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-	-
Tilikauden tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	50,0	67,3	57,3	61,9	124,2
Määräysvallattomille omistajille	0,1	0,7	0,0	1,0	1,3
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:					
Osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,31	0,28	0,35	0,30	0,68
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,31	0,28	0,35	0,30	0,68
Osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	-	0,13	-	0,08	0,08
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	-	0,13	-	0,08	0,08
Osakekohtainen tulos, euroa	0,31	0,41	0,35	0,38	0,76
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,31	0,41	0,35	0,38	0,76

Belgian naistenlehtien liiketoiminta sisältyi lopetettuihin toimintoihin vuonna 2018.

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	Q2 2019	Q2 2018	H1 2019	H1 2018	2018
Tilikauden tulos	50,0	68,0	57,4	62,9	125,6
Muut laajan tuloksen erät:					
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerojen muutos	0,2	-0,7	0,1	-1,1	-0,8
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien yritysten muista laajan tuloksen eristä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-0,5	-0,4	3,6	-2,7	-7,7
Etuuspohjaisista eläkkeistä kirjatut verot	0,1	-0,2	-0,7	0,4	1,5
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-0,2	-1,3	3,0	-3,3	-6,9
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	49,8	66,7	60,3	59,6	118,6
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	49,7	66,0	60,3	58,6	117,3
Määräysvallattomille omistajille	0,1	0,7	0,0	1,0	1,3

Konsernitase

milj. euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
VARAT			
Aineelliset hyödykkeet	33,3	40,4	36,5
Käyttöoikeusomaisuuserät	171,2	0,9	0,9
Sijoituskiinteistöt	9,7	12,9	10,3
Liikearvo	901,0	941,5	935,7
Muut aineettomat hyödykkeet	257,0	251,2	250,4
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	15,1	16,5	18,4
Muut sijoitukset	3,8	5,1	3,7
Laskennalliset verosaamiset	8,4	13,5	9,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	10,6	22,1	14,3
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	1 410,3	1 304,0	1 280,1
Vaihto-omaisuus	48,8	51,3	36,9
Verosaamiset	19,9	14,9	10,4
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	10,1	7,7	5,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	203,5	259,2	167,6
Rahavarat	28,7	34,1	18,8
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	311,0	367,2	238,8
VARAT YHTEENSÄ	1 721,3	1 671,1	1 519,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	71,3	71,3	71,3
Omat osakkeet	-4,6	-0,7	-8,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	209,8	209,8	209,8
Muu oma pääoma	302,8	273,5	333,8
	579,2	553,8	606,4
Määräysvallattomien omistajien osuus	9,6	4,9	5,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	588,8	558,7	611,4
Laskennalliset verovelat	33,9	37,4	32,7
Eläkevelvoitteet	4,8	11,8	8,4
Varaukset	4,5	7,7	8,9
Rahoitusvelat	8,5	197,9	2,8
Vuokrasopimusvelat	157,7	1,5	1,5
Sopimukseen perustuvat velat	4,3		5,1
Ostovelat ja muut velat	5,5	12,2	11,0
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	219,2	268,4	70,4
Varaukset	8,2	35,3	25,1
Rahoitusvelat	417,6	307,2	352,1
Vuokrasopimusvelat	22,9	0,3	0,3
Verovelat	22,7	25,1	13,3
Sopimukseen perustuvat velat	131,7	137,3	142,1
Ostovelat ja muut velat	310,2	338,8	304,2
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	913,3	843,9	837,2
VELAT YHTEENSÄ	1 132,5	1 112,4	907,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 721,3	1 671,1	1 519,0

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräysvallattomien omistajien osuus	Yht.
	Osakepääoma	Omat osakkeet	SVOP-rahasto *	Muu oma pääoma	Yht.			
Oma pääoma 31.12.2017	71,3	-1,4	209,8	265,8	545,4	1,7	547,1	
IFRS 9 käyttöönoton vaikutus 1.1.2018				1,1	1,1		1,1	
IFRS 2 muutoksen käyttöönoton vaikutus 1.1.2018				5,8	5,8		5,8	
Oma pääoma 1.1.2018	71,3	-1,4	209,8	272,7	552,3	1,7	553,9	
Tilikauden laaja tulos yhteensä				58,6	58,6	1,0	59,6	
Osakeperusteiset kannustinjärjestelyt				1,3	1,3		1,3	
Osakkeiden luovutus		0,7		-0,7				
Osingonjako				-57,2	-57,2	-0,7	-57,9	
Muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa				-1,1	-1,1	3,0	1,8	
Oma pääoma 30.6.2018	71,3	-0,7	209,8	273,5	553,8	4,9	558,7	
Oma pääoma 1.1.2019	71,3	-8,4	209,8	333,8	606,4	5,0	611,4	
Tilikauden laaja tulos yhteensä				60,3	60,3	0,0	60,3	
Osakeperusteiset kannustinjärjestelyt				-2,3	-2,3		-2,3	
Osakkeiden luovutus		3,8		-3,8				
Osingonjako				-73,4	-73,4	-0,6	-74,0	
Muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa				-11,8	-11,8	5,2	-6,6	
Oma pääoma 30.6.2019	71,3	-4,6	209,8	302,8	579,2	9,6	588,8	

* Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	H1 2019	H1 2018	2018
LIIKETOIMINTA			
Tilikauden tulos	57,4	62,9	125,6
Oikaisut			
Tuloverot	16,9	25,8	44,3
Rahoitustuotot ja -kulut	10,3	9,1	17,3
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien yritysten tuloksista	-2,2	-2,0	-4,7
Poistot ja arvonalentumiset	77,0	69,4	131,4
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-11,8	-36,7	-36,0
Muut oikaisut	-0,2	1,9	2,9
Oikaisut yhteensä	90,1	67,6	155,2
Käyttöpääoman muutos	-113,7	-103,6	-11,8
Esitysoikeuksien ja sisällöntuotannon hankinnat	-40,5	-39,3	-77,3
Saadut osingot	4,3	4,3	5,1
Maksetut korot ja muut rahoituserät	-5,8	-1,7	-11,5
Maksetut verot	-19,0	-18,8	-44,4
Liiketoiminnan rahavirta	-27,2	-28,6	140,9
INVESTOINNIT			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-14,0	-14,2	-32,0
Liiketoimintojen ja muiden sijoitusten hankinnat	-12,4	-13,6	-16,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	2,0	2,8	9,7
Liiketoimintojen ja muiden sijoitusten myynnit ¹⁾	52,9	10,5	22,9
Myönnetyt lainat	-0,7	0,0	0,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,0	0,0	1,2
Saadut korot	0,1	0,1	0,5
Investointien rahavirta	27,9	-14,3	-13,7
Rahavirta ennen rahoitusta	0,7	-42,9	127,2
RAHOITUS			
Määräysvallattomien omistajien pääomasijoitukset	0,2	2,2	2,2
Omien osakkeiden hankinta			-7,7
Lyhytkiertoisten lainojen muutokset	63,9	92,1	-1,1
Muiden lainojen nostot	0,0	0,0	0,0
Muiden lainojen takaisinmaksut	0,0	0,0	-51,2
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-12,0	-0,1	-0,3
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	-8,4	-2,0	-11,2
Maksetut osingot	-41,4	-33,4	-57,9
Rahoituksen rahavirta	2,3	58,8	-127,0
RAHAVIRTALASKELMAN MUKAINEN RAHAVAROJEN MUUTOS	3,0	15,8	0,2
Rahavarojen kurssierot	-0,1	-0,5	-0,3
Rahavarojen nettomuutos	2,9	15,4	-0,1
Rahavarat kauden alussa	18,4	18,6	18,6
Rahavarat kauden lopussa	21,3	33,9	18,4
VAPAA RAHAVIRTA (Liiketoiminnan rahavirta - käyttöomaisuusinvestoinnit)	-41,2	-42,8	108,9

1) Mood for Magazinesin myynti sisältyy liiketoimintojen ja muiden sijoitusten myynteihin vuonna 2019.

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat sisältävät rahat ja pankkisaamiset sekä luotolliset sekkitilit 7,3 milj. euroa (2018: 0,2) kauden lopussa.

Segmenttiedot

Sanomalla on kolme toimintasegmenttiä, jotka ovat sen strategiset liiketoimintayksiköt Sanoma Learning, Sanoma Media Finland ja Sanoma Media Netherlands. Tämä on linjassa liiketoimintojen johtamisen kanssa.

Sanoma Learning on Euroopan johtava oppimisen yhtiö, jonka digitaalisia ja painettuja oppimiskursseja jokaisen oppilaan taitojen täysimittaisessa kehittämisessä käyttää yli miljoona opettajaa. Se toimii Puolassa, Hollannissa, Suomessa, Belgiassa ja Ruotsissa. Sanoma Media Finland on Suomen johtava mediatalo, joka tarjoaa tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä niin sanoma- ja aikakauslehdissä kuin televisiossa, radiossa, livetapahtumissa, verkossa ja mobiilissa. Sanoma Media Netherlands käsittää Hollannin kuluttajamediatoiminnot (aikakauslehdet, uutiset, tapahtumat, yritysjulkaisut, sähköiset kauppapaikat, verkkosivut ja sovellukset), sisustuslehtiliiketoiminnan Belgiassa ja Aldipress-lehtijakeluyhtiön. Lopetetut toiminnot käsittivät vuonna 2018 Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman, jonka Sanoma myi 29.6.2018. Kohdistamattomat/eliminoinnit-sarakkeessa esitetään konsernieliminoointien lisäksi ydintoimintaan kuulumattomat liiketoiminnot, konsernitoiminnot sekä segmenteille kohdistamattomat erät. Segmenttien varat eivät sisällä rahavaroja, korollisia saamisia, verosaamisia eivätkä laskennallisia verosaamisia. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Sanoman segmentit 1.1.–30.6.2019

milj. euroa	Learning	Media Finland	Media Netherlands	Kohdistamattomat/eliminoinnit	Konserni
Ulkoisen liikevaihto	136,9	285,9	178,9		601,6
Sisäinen liikevaihto	0,0	0,2	0,0	-0,3	
Liikevaihto	136,9	286,1	178,9	-0,3	601,6
Liikevoitto	23,1	25,4	39,2	-3,1	84,6
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	27,0	34,3	33,0	-3,5	90,9
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		-0,1			-0,1
Rahoitustuotot				2,0	2,0
Rahoituskulut				-12,3	-12,3
Tulos ennen veroja					74,3
Segmentin varat	735,5	350,0	710,4	-133,0	1 662,9

Sanoman segmentit 1.1.–30.6.2018

milj. euroa	Learning	Media Finland	Media Netherlands	Kohdistamattomat/eliminoinnit	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	137,2	283,0	204,2		624,5	36,6		661,1
Sisäinen liikevaihto	0,0	0,2		-0,2		0,5	-0,5	
Liikevaihto	137,2	283,2	204,2	-0,2	624,5	37,1	-0,5	661,1
Liikevoitto	24,0	32,1	25,5	-2,7	79,0	18,8		97,8
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	27,3	32,8	35,9	-3,6	92,4	3,5		96,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		0,0			0,0			0,0
Rahoitustuotot				3,4	3,4			3,4
Rahoituskulut				-12,5	-12,5	0,0		-12,5
Tulos ennen veroja					69,9	18,8		88,7
Segmentin varat	728,2	250,3	756,0	-127,6	1 606,8			1 606,8

Liikevaihto

Myyntituottojen jaottelu

Seuraavassa taulukossa tuotot on jaoteltu ensisijaisen maantieteellisen markkina-alueen, tärkeimpien tuote-/palvelulinjojen ja tuloutusaikataulun mukaan. Taulukossa tuotot on esitetty myös jaoteltuna konsernin kolmeen toimintasegmenttiin, jotka ovat myös sen strategiset liiketoimintayksiköt.

Myyntituottojen jaottelu 1.1.-30.6.2019

milj. euroa	Learning	Media Finland	Media Netherlands	Kohdistamattomat /eliminoinnit	Konserni
Suomi	35,9	286,1		-0,2	321,9
Hollanti	55,4		172,7	0,1	228,2
Puola	11,3				11,3
Belgia	25,6		6,1		31,7
Ruotsi	8,4				8,4
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	0,2			-0,2	0,1
Maantieteelliset päämarkkinat	136,9	286,1	178,9	-0,3	601,6
Mainosmyynti		126,8	34,0	-0,1	160,6
Tilausmyynti		97,3	67,5	0,0	164,8
Irtonumeromyynti		20,9	31,3		52,3
Oppimiskäsitteet	136,9			0,0	136,9
Muut		41,2	46,1	-0,2	87,1
Keskeiset tuotteet ja palvelut	136,9	286,1	178,9	-0,3	601,6
Tuloutus tietyssä hetkenä	111,4	106,5	108,2	-0,2	325,9
Tuloutus ajan kuluessa	25,4	179,6	70,7	0,0	275,7
Myyntituottojen tuloutus	136,9	286,1	178,9	-0,3	601,6

Myyntituottojen jaottelu 1.1.-30.6.2018

milj. euroa	Learning	Media Finland	Media Netherlands	Kohdistamattomat /eliminoinnit	Konserni
Suomi	37,8	283,2		-0,2	320,9
Hollanti	55,7		193,0		248,7
Puola	9,4				9,4
Belgia	25,2		11,4		36,6
Ruotsi	9,0				9,0
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	0,1		-0,1	0,0	-0,1
Maantieteelliset päämarkkinat	137,2	283,2	204,2	-0,2	624,5
Mainosmyynti		127,1	39,5	-0,1	166,6
Tilausmyynti		103,5	72,5	0,0	176,0
Irtomeromyynti		22,2	35,6		57,9
Oppimiskorjaukset	137,2			0,0	137,2
Muut		30,4	56,5	-0,1	86,8
Keskeiset tuotteet ja palvelut	137,2	283,2	204,2	-0,2	624,5
Tuloutus tietyssä hetkenä	111,2	104,6	123,6	-0,1	339,3
Tuloutus ajan kuluessa	26,0	178,5	80,7	0,0	285,2
Myyntituottojen tuloutus	137,2	283,2	204,2	-0,2	624,5

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja käyttöoikeusomaisuuserien muutokset

milj. euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Kirjanpitoarvo 31.12.	37,4	44,7	44,7
IFRS 16 vaikutus 1.1.2019	183,9		
Kirjanpitoarvo 1.1.	221,3	44,7	44,7
Lisäykset	5,7	3,0	5,6
Liiketoimintojen hankinta	0,0	0,3	0,4
Vähennykset	-2,3	-0,5	-1,1
Liiketoimintojen myynti	-3,0	-0,1	-0,6
Tilikauden poistot	-16,8	-6,0	-11,5
Kurssierot ja muut muutokset	-0,4	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	204,6	41,4	37,4

Hankitut ja myydyt liiketoiminnot

Hankittujen liiketoimintojen varat ja velat käypään arvoon

milj. euroa	H1 2019	2018
Aineelliset hyödykkeet	0,0	0,4
Aineettomat hyödykkeet	12,9	17,1
Muut pitkäaikaiset varat		0,1
Vaihto-omaisuus		0,0
Muut lyhytaikaiset varat	2,2	6,1
Varat yhteensä	15,2	23,7
Pitkäaikainen vieras pääoma	-3,1	-1,3
Lyhytaikainen vieras pääoma	-0,5	-3,4
Velat yhteensä	-3,5	-4,7
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	11,7	19,0
Hankintahinta	14,8	20,8
Määräysvallattomien omistajien osuus perustuen suhteelliseen osuuteen hankitun omaisuuden nettovarallisuudesta		1,2
Aiempi omistusosuus käypään arvoon arvostettuna		1,8
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	-11,7	-19,0
Liikearvo hankinnoista	3,2	4,9

Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat

milj. euroa	H1 2019	2018
Hankintahinta	8,4	11,2
Hankitun osuuden kirjanpitoarvo	1,0	0,4
Hankintahintavelkojen maksu (+) / lisäys (-)		9,1
Hankinnan vaikutus konsernin omaan pääomaan	-7,4	-1,6

Hankituista liiketoiminnoista maksettu kauppahinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla

milj. euroa	H1 2019	2018
Hankintahinta	14,8	20,8
Hankittujen toimintojen rahavarat	-1,4	-3,9
Hankintahintavelkojen maksu (+) / lisäys (-)	-1,0	-1,0
Hankituista liiketoiminnoista maksettu kauppahinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	12,4	15,9
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnoista maksettu kauppahinta	8,4	11,2

Sanoma Media Netherlands osti helmikuussa 2019 70 % osuuden Panel Inzicht B.V:n osakkeista ja huhtikuussa 2019 70 % Pro Shots Photo Agency B.V:n osakkeista. Sanoma Media Finland osti maaliskuussa 2019 Rockfest-festivaaliliiketoiminnan ja kesäkuussa 2019 Asuntomarkkinat-liiketoiminnan Suomessa. Kesäkuussa 2019 Sanoma Media Finland kasvatti omistusosuutensa luokiteltuja ilmoituksia julkaisevassa Oikotie Oy:ssä 100 %:iin aiemmasta 90 %:sta.

Myytujen toimintojen vaikutus konsernin varoihin ja velkoihin

milj. euroa	H1 2019	Belgian naisten-lehdet	Muut	2018
Aineelliset hyödykkeet	3,0		0,6	0,6
Liikearvo	37,9		4,4	4,4
Muut aineettomat hyödykkeet	0,3	0,7	1,0	1,6
Vaihto-omaisuus	0,3	0,2		0,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2,3	1,5	4,7	6,2
Rahavarat	3,0		1,1	1,1
Varat yhteensä	46,8	2,4	11,9	14,2
Laskennalliset verovelat		-0,2	-0,2	-0,5
Rahoitusvelat	-8,9			
Ostovelat ja muut velat	-5,8	-11,7	-2,1	-13,7
Velat yhteensä	-14,7	-11,9	-2,3	-14,2
Nettovarat	32,1	-9,5	9,5	0,0
Kirjattu laajaan tulokseen			0,2	0,2
Myyntihinta	44,0	23,5	7,2	30,7
Myymiseen liittyvät kulut	-1,1			
Liiketoimintojen myyntivoitot (netto)	10,8	33,0	-2,1	30,9

Myytujen toimintojen rahavirtavaikutus

milj. euroa	H1 2019	Belgian naisten-lehdet	Muut	2018
Tilikaudella kirjatut myyntihinnat	44,0	23,5	7,2	30,7
Myytujen toimintojen rahavarat	-3,0		-1,1	-1,1
Kauppahintasaatavien maksu (+) / lisäys (-)	11,9	-8,2	0,7	-7,6
Myytujen toimintojen rahavirtavaikutus	52,9	15,3	6,8	22,0

Helmikuussa 2019 Sanoma myi LINDA. -aikakauslehteä kustantavan hollantilaisen Mood for Magazines B.V:n.

Vastuusitoumukset

milj. euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Omasta puolesta annetut vastuusitoumukset			
Pantit	1,4	1,6	1,4
Muut	15,0	15,0	15,0
Yhteensä	16,4	16,6	16,4
Muut vastuut			
Vastuut muista vuokrasopimuksista	0,2	232,3	219,1
Rojaltit	5,7	3,8	8,3
Aineettomien hyödykkeiden ostositoumukset (ohjelmaoikeudet mukaan luettuna)	28,6	21,4	33,6
Muut vastuut	43,3	47,0	53,0
Yhteensä	77,7	304,4	314,0
Yhteensä	94,2	321,0	330,4

Vuonna 2019 vastuut vuokrasopimuksista ovat vähentyneet vertailuvuoteen verrattuna, sillä 1.1.2019 lähtien suurin osa vuokrasopimuksista on kirjattu taseeseen IFRS 16 -standardin käyttöönoton johdosta.

Johdannaissopimukset

milj. euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Käyvät arvot			
Valuuttajohdannaiset			
Termiinisopimukset (positiiviset käyvät arvot)	0,1	0,3	0,2
Termiinisopimukset (negatiiviset käyvät arvot)	-0,1	-0,4	-0,2
Nimellisarvot			
Valuuttajohdannaiset			
Termiinisopimukset	7,7	30,3	6,8

Termiinien käypä arvo määräytyy niiden tilinpäätöshetken markkinahinnan mukaan.

Avainlukujen laskentakaavat

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Myyntivoitot/-tappiot, rakennejärjestelykulut ja arvonalentumiset, jotka ylittävät 1 milj. euroa
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	=	Liikevoitto – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät – hankintamenojen poistot
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}} \times 100$
Vapaa rahavirta	=	Liiketoiminnan rahavirta – käyttöomaisuusinvestoinnit
Osakekohtainen vapaa rahavirta	=	$\frac{\text{Vapaa rahavirta}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat – rahavarat
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen	=	Suhdeluvun laskennassa käytetty oikaistu käyttökate on 12 kuukauden rullaava operatiivinen käyttökate, joka sisältää ostetut toiminnot mutta ei myytyjä toimintoja ja jossa ohjelmaoikeudet ja sisältöoikeudet on siirretty käyttökatteen yläpuolelle.
Osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Operatiivinen osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$